SET – 03

Roll No. | | | | | | |

Candidates must write the Set No on the title page of the answer book.

SAHODAYA PRE BOARD EXAMINATION – 2023-24

- Please check that this question paper contains 6 printed pages.
- Set number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer book by the candidate.
- Check that this question paper contains 14 questions.
- Write down the Serial Number of the question in the left side of the margin before attempting it.
- 15 minutes time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed 15 minutes prior to the commencement of the examination. The students will read the question paper only and will not write any answer on the answer script during the period. Students should not write anything in the question paper.

CLASS – X

ଓଡ଼ିଆ

Odia

ସମୟ: ୩ ଘଣ୍ଟା **ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା–୮୦**

Time Allowed: 3 hours **Maximum Marks : 80**

ସୂଚନା: ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ଚାରୋଟି ବିଭାଗ ରହିଛି ।

(କ) Section-A – Reading - 10 Marks

(ଖ) Section-B-Writing - 12 Marks

(ଗ) Section-C-Grammar-10 Marks

(ଘ) Section – D-Literature- 48 Marks

Section – A

1. **ନିମ୍ନ ଅନୁଚ୍ଛେଦଟିକୁ ପାଠ କରି ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।** 5x2=10

ଆତ୍ମନିର୍ଭର ହେବା ପକ୍ଷରେ ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରଧାନ ବାଧା ଆମ ଦେଶବାସୀଙ୍କର ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମ ପ୍ରତି ଘୃଣା ଓ ଭୟ । ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ପରିଶ୍ରମ କରି ଦି' ପଇସା ପାଇବା ଅପେକ୍ଷା ଯଦି ବସି କରି ଦି ପଇସା ମିଳିବ, ତେବେ ଆମ ଲୋକ ପର ପାଖରେ ମୁଣ୍ଡ ନୋଇଁବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ଜିଜ୍ଞାସିତ ହେଲେ ସେମାନେ ଉତ୍ତର ଦେବେ, "ଆମେ ପରା ଭଦ୍ରଲୋକ ଘର ପିଲା, ଆଉ କ'ଣ ଆମେ ମୂଲ ଲାଗି ଯିବୁ ?" ପର ଉପରେ ସବୁବେଳେ ନିର୍ଭର କରି ଆମର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତି ସମୂହ ବିକାଶ ପାଉ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏ ଅବସ୍ଥା ଘୁଞ୍ଚେଇବାକୁହେବ – ତାହା ନ ହେଲେ ଆମ ଜାତି କେବେ ହେଲେ ଉପରକୁ ଉଠିପାରିବ ନାହିଁ । ପରିବାରରେ କେବଳ ଶିଶୁ ଓ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ବୃଦ୍ଧବୃଦ୍ଧାଙ୍କ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉପାର୍ଜନ କରିବାକୁ ହେବ । ବାପାଙ୍କର ଅର୍ଥର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୁଅଝିଅଙ୍କର ମନେ କରିବା ଉଚିତ, ସେ ବାପାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି , ତାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର ଅଧିକାର ସେମାନଙ୍କର ନାହିଁ । ୟୁରୋପରେ କୋଟିପତିମାନଙ୍କ ପୁଅମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବାପାଙ୍କ କାରଖାନାରେ ମୂଲିଆ ଭାବରେ କାମ କରନ୍ତି ଓ ମଜୁରୀ ପାଇ ସେଥିରେ ଚଳନ୍ତି । ମୂଲିଆରୁ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଉଠି ସେମାନେ ଉପରକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର ଗଠିତ ହୁଏ । ଆମ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ପରିବାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ସେଠି ପୁଅମାନେ ଏହି ଭାବ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । ନିଜ ରୋଜଗାର ଧନ ବାପାଙ୍କ ଅର୍ଜିତ ଧନରେ ମିଶେଇ ପାରିଲେ ଗୌରବର କଥା । କିନ୍ତୁ ଅକର୍ମା ହୋଇ ତାକୁ ଉଡ଼େଇ ଦେଲେ କି ପୌରୁଷ ?

i) ଆତ୍ମନିର୍ଭର ହେବା ପକ୍ଷରେ ଆମ ଦେଶର ପ୍ରଧାନ ବାଧକଟି କ'ଣ ?

ii) ପରିଶ୍ରମ ନ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ଜିଜ୍ଞାସିତ ହେଲେ ଲୋକେ କି ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି ?

iii) ଆମର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତି ସମୂହ ବିକଶିତ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ କାହିଁକି ?

iv) ୟୁରୋପରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର କିପରି ଗଠିତହୁଏ ?

v) ପିତାଙ୍କର ଅର୍ଥର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୁଅଝିଅମାନେ ମନରେ କେଉଁ ଭାବ ପୋଷଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ?

Section – B

2 **ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ରଚନା ଲେଖ ।** 6

i) ଚନ୍ଦ୍ର ଅଭିଯାନ ଓ ଭାରତ

ii) ଛାତ୍ର ସମାଜ ଉପରେ ଗଣମାଧ୍ୟମର ପ୍ରଭାବ

iii) ନାରୀ ସଶକ୍ତିକରଣ

3. 'ସାହିତ୍ୟ ପଠନ ମାଧ୍ୟମରେ ଚରିତ୍ର ଗଠନ' ଶୀର୍ଷକ ତୁମ ଲିଖିତ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପତ୍ର ଲେଖ । 6

କିମ୍ବା

'ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି' ଶୀର୍ଷକ ତୁମ ଲିଖିତ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇ କୌଣସି ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ପତ୍ର ଲେଖ ।

(ବି.ଦ୍ର. – ପ୍ରକୃତ ନାମ ବା ଠିକଣା ବଦଳରେ 'କ' ବା 'ଖ' ପରି କାଳ୍ପନିକ ନାମ ବା ଠିକଣା ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ)

Section – C

4. **ଲକ୍ଷଣ, ଉଦାହରଣ ଓ ଯତିପାତ ସହ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ଛନ୍ଦକୁ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।** 4

i) ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ii) ଭାଗବତବାଣୀ

5. **ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ବାକ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କର – (ଯେକୌଣସି 2ଟିର)** 2x1=2

i) ଯେହେତୁ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଖରା ହେଉଥିଲା, ସେହେତୁ ନଟବରବାବୁ ଓଦା ଗାମୁଛାକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ପକାଇଲେ । (ଯୌଗିକ ବାକ୍ୟ କର)

ii) ଯେଉଁ କଥା ଅନ୍ୟକୁ କଷ୍ଟ ଦିଏ ତାହା କଦାପି କୁହନାହିଁ । (ସରଳ ବାକ୍ୟ କର)

iii) ବିଦେଶରୁ ଭାଇ ଆସିବାରୁ ଘରସାରା ସମସ୍ତେ ଖୁସି ହେଲେ । (ଜଟିଳ ବାକ୍ୟ କର)

6. **ନିମ୍ନଲିଖିତ ରୂଢ଼ିଗୁଡିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ସାର୍ଥକ ବାକ୍ୟ ଗଠନ କର । (ଯେକୌଣସି 2ଟିର)** 2x1=2

i) ଝାଳବୁହା ଧନ

ii) କଳାକନା ବୁଲେଇବା

iii) ସାପପରି ଫଁ ଫଁ ହେବା

7. **ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରୟୋଗ ଆଧାରରେ ଠିକ୍ ଶବ୍ଦ ଲେଖ । (ଯେକୌଣସି 2ଟିର)** 2x1=2

i) ସାଣ୍ଡ୍ଵାସିକ

ii) ଆଶୀଷ

iii) ଜାଜ୍ଞସେନୀ

Section – D

8. **ସପ୍ରସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ । (ଗୋଟିକର)** 5

i) ଏହା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର କୃତକର୍ମର ପରିଣାମ ।

ii) ବଥ ସିନା ବଥାଏ, ଆବୁ କାହାର ବଥାଏ ନାହିଁ ।

9. **ସଂକ୍ଷେପରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ । (ଯେକୌଣସି 3ଟିର)** 3x2=6

i) ଶିକ୍ଷିତମାନେ କାୟକ୍ଳେଶ ଓ ଆଭିଜାତ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟିକୁ ଅଧିକ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ଓ କାହିଁକି ?

ii) ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ନିଲାମ ଆଇନ୍ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଜନତା କିପରି କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେଲେ ?

iii) କାନ୍ତକବିଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ଓ ସେ କେଉଁ ବୃତ୍ତି ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ ?

iv) ସମାଧିରେ ବୁଡ଼ି ନ ଯିବାପାଇଁ ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ନରେନ୍‌ଙ୍କୁ କାହିଁକି କହିଥିଲେ ?

v) ରୋମୀୟ ଓ ଭାରତୀୟ ସଭ୍ୟତାର ଆଦର୍ଶ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କ'ଣ ?

10. **ଉତ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟାୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି ଲେଖ ।** 10x1=10

i) କବିତା ଲେଖା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ କାହାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭାଜନ ହୋଇଥିଲେ ?

A) ବ୍ରଜସୁନ୍ଦର ଦାସ B) ବିଶ୍ୱନାଥ କର

C) ଭାଗବତ ବାବୁ D) ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ

ii) ମଣିଷର ପ୍ରକୃତ ଶତ୍ରୁ କିଏ ବୋଲି ବିବେକାନନ୍ଦ ଭାବିଥିଲେ ?

A) ଶାସକ B) ଦାରିଦ୍ର୍ୟ

C) ଅଶିକ୍ଷା D) ଜନାର୍ଦ୍ଦନ

iii) 'ଜନ୍ମଭୂମି' ପ୍ରବନ୍ଧ କେଉଁ ପୁସ୍ତକରୁ ସଂଗୃହୀତ ?

A) ମୋ ସମୟର ଓଡ଼ିଶା B) ଓଡ଼ିଆ କେବେ

C) ପ୍ରବନ୍ଧ ମାନସ D) ଇତିହାସ ଓ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ

iv) ସର୍ବବିଧ ବୈଷୟିକ ଜଞ୍ଜାଳକୁ ଭାରତୀୟମାନେ କ'ଣ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲେ ?

A) ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧିର ଉତ୍ସ B) ଆତ୍ମବିକାଶର ମାଧ୍ୟମ

C) ବିପଦର ହେତୁ D) ସଭ୍ୟତାର ବିକାଶ

v) ଇଜ୍‌ରାଇଲ୍ ସହ କେଉଁ ଭାଷା ସଂପର୍କିତ ?

A) ହିନ୍ଦୀ B) ହିବ୍ରୁ

C) ବଙ୍ଗଳା D) ଆରବି

vi) କୃଷକଠାରୁ ଦୂରରେ ରହି ଯେଉଁ କୃଷି ହୁଏ ସେଥିରେ କ'ଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରବନ୍ଧରେ କୁହାଯାଇଛି ?

A) କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ B) ଋଷିଙ୍କ ସତ୍କାର

C) ଅଧିକ ଅମଳ D) ଋଷିଙ୍କ ଶ୍ରାଦ୍ଧ

vii) ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?

A)ଜଗନ୍ମୋହନ ଲାଲ B) ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତି

C) ରାଧାନାଥ ରାୟ D) ଉମେଶଚନ୍ଦ୍ର ସରକାର

viii) କେଉଁ ବିଜ୍ଞାନ ବଳରେ ଆମେ ବିଭିନ୍ନ ଧାତୁ ଓ ଉପାଦାନ ବିଶୁଦ୍ଧ ଭାବରେ ଆହରଣ କରିପାରିଛୁ ?

A) ଜଡ଼ ବିଜ୍ଞାନ B) ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ

C) ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନ D) କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ

ix) ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ଭଦ୍ରକରେ ସ୍ଥାପନ କରିଥିବା ପ୍ରେସ୍‌ର ନାମ କ'ଣ ?

A) ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ୍ B) କଳିଙ୍ଗ ପ୍ରେସ୍

C) ଗୋପୀନାଥ ପ୍ରେସ୍ D) ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ପ୍ରେସ୍

x) ‘ଭୋକିଲା ପେଟରେ ଧର୍ମ ଅନାବଶ୍ୟକ’ – ଏକଥା ବିବେକାନନ୍ଦ କାହାଠାରୁ ଶୁଣିଥିଲେ ?

A) ରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସ B) ବାଈଜୀ

C) କାର୍ଲମାର୍କସ୍ D) ବାରାକ୍ ଓବାମା

11. **ଯେକୌଣସି ଗୋଟିକର ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ–** 5

i) ବାଜିଥିଲେ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ବା ପାତାଳେ ଭଜିଥିବ

ବିନ୍ଧ୍ୟ ଭାନୁ ତୋଷି ହେଲେ ବଞ୍ଚାଇ ଦଇବ ଯେ ।

ii) ଅମାପ ଧରିୟୁଁ ଦେଏ ଟିକେ ମତେ

ନିଦା ହେଉ ମୋର ଛାତି

ନିଜେ ଦୁଃଖ ସହି ଏ ଜଗତ ପାଇଁ

ଲାଗିପଡ଼େ ଦିନ ରାତି ।

12. **ସଂକ୍ଷେପରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ । (ଯେକୌଣସି 3 ଟିର)** 3x2=6

i. ତମସା ନଦୀ ସୀତାଙ୍କୁ କିପରି ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇଥିଲା ?

ii. ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ହେତୁ ତ୍ରିଲୋଚନ କିଭଳି ବର୍ତ୍ତିଥିଲେ ?

iii. ଉତ୍କଳର ଆକାଶ କାହା କଳରବରେ ମୁଖରିତ ?

iv. ତିମିରକାରା ଭାଙ୍ଗିଦେବା କଥା କବି କାହିଁକି କହିଛନ୍ତି ?

v. ଶିଖାର ଉଠିବା ପଡ଼ିବା ସହିତ କବି କାହାକୁ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି ?

13. **ଉତ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟାୟରୁ ସଠିକ ଉତ୍ତର ବାଛି ଲେଖ ।** 10x1=10

i) ବ୍ୟାସ ସରୋବରରେ ବ୍ୟାସଦେବ ଗୁପ୍ତରେ କେଉଁ କେଉଁ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରୁଥିଲେ ?

A) ମହାଭାରତ ଓ ରାମାୟଣ B) ମହାଭାରତ ଓ ବିଚିତ୍ର ରାମାୟଣ

C) ମହାଭାରତ ଓ ଚଣ୍ଡୀ ପୁରାଣ D) ମହାଭାରତ ଓ ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ

ii) ‘ଶୀକର’ କହିଲେ କାହାକୁ ବୁଝାଏ ?

A) ଜଳକଣା B) ପର୍ବତ

C) ସମୁଦ୍ର D) ଜଳଧାରା

iii) ପାପଗର୍ତ୍ତରେ କିଏ ପଡ଼ିଥାଏ ?

A) ପାପୀ B) ଅଜ୍ଞାନ

C) ନାସ୍ତିକ D) ଜ୍ଞାନୀ

iv) ମରୁ ପଥରେ କବି କ’ଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ କହିଛନ୍ତି ?

A) ପୁଷ୍କରିଣୀ B) ନିର୍ଝର

C) ମରୁଦ୍ୟାନ D) କୂପ

v) ଆଶ୍ରମ ଧାତ୍ରୀ କିଏ ?

A) ଅନୁକମ୍ପା B) ତପସ୍ୱିନୀ

C) ଉଷା D) ତମସା

vi) କବି ଚିଲିକାକୁ କାହାର ସୋଦର ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ?

A) କ୍ଷୀର ସମୁଦ୍ର B) ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼

C) ନୀଳ ସାଗର D) ଦିଗଙ୍ଗନା

vii) 'ରାଘବଙ୍କ ଲଙ୍କାଯାତ୍ରାନୁକୂଳ' କବିତାଟି କେଉଁ ଆଦ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ ନିୟମରେ ରଚିତ ?

A) 'ସ' B) 'ବ'

C) 'ଚ' D) 'ଟ'

viii) ମାଟିମାଆର ଦେହକୁ କାହା ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଛି ?

A) କଅଁଳ ପତ୍ର B) ସବୁଜ ଘାସ

C) ବହଳ ଅରଣ୍ୟ D) ପାହାଡ଼ ପଥର

ix) ପଠିତ କବିତାରେ 'ବିକଚ-ରାଜୀବ-ଦୃଶା' କାହାକୁ କୁହାଯାଇଛି ?

A) ସୀତା B) ଅନୁକମ୍ପା

C) ଉଷା D) ତମସା

x) ଲକ୍ଷ୍ମୀ କାହିଁକି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲେ ?

A) ଭୀମ ସିଂଘନାଦ ବଜାଇବାରୁ B) ବିଷ୍ଣୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରୁ

C) ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବାହାସ୍ଫୋଟ ମାରିବାରୁ D) ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଅବଜ୍ଞା କରିବାରୁ

14. **ସଂକ୍ଷେପରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ । (ଯେକୌଣସି 6 ଟିର)** 6x1=6

i) 'କୋଣାର୍କ' ଏକାଙ୍କିକାରେ କେଉଁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନାଟ୍ୟାୟିତ ?

ii) ବରଗଛର ପ୍ରତୀକ କିଏ ?

iii) କେତେଦିନରେ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହେବ ବୋଲି ମହାମନ୍ତ୍ରୀ ମଗଧ ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ?

iv) 'ମୋତେ ଯେତେ ମାଠିବୁ ମାଠ' କାହା ବିଷୟରେ କୁହାଯାଇଛି ?

v) ମଗଧ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରୁ କ'ଣ ସରି ଆସୁଥିଲା ?

vi) କାହାକୁ ସୁମରଣା କରି ଅନୁକୂଳ କରିଯିବାକୁ ମା ଧରମାକୁ କହିଲେ ?

vii) ପ୍ରୀତି କାନିରେ କି ଜଳଖିଆ ଧରି ଆସିଥିଲେ ?

viii) କାଠୁରିଆର ଛୁଆମାନେ ପାଠ ନ ପଢ଼ିଲେ କ'ଣ କରିବେ ?

●●●